

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑΝ ΜΑΣΤΙΓΩΣΕΩΝ

"Ετερα εθιμα δαρμῶν ἢ μαστιγώσεων κρινόμενα ἐν σχέσει πρὸς τὸ τῶν Σπαρτιατῶν ἔθος.

(Συνέχεια καὶ τέλος)."

Ο διάσημος μυθολόγος Mannhardt (κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Reinach), διέσωσεν ἐν τῇ μυθολογίᾳ του, πρῶτος αὐτὸς ἀναφέρων τούτο, τὸ ἔξις περιεργάτατον ἔθιμον, ὡς πάλαι ἐπικρατήσαν παρὰ τοῖς Λουπέρκοις:

Οἱ Λούπερκοι οὗτοι, οἵτινες ἦσαν Ἱερεῖς Ρωμαῖοι, κατὰ τὴν 15 Φεβρουαρίου παντὸς ἔτους περιέτρεχον τὰς δόδοις καὶ τὰς ρύμας τῶν πόλεων, περιβεβλημένοι αἴγεια δέρματα καὶ κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας ἴμάντας ἐξ αἴγειου καὶ τούτους δέρματας κατεσκευασμένους, δι' ὧν ἔτυπτον ἐπὶ τῆς ράχεως ἢ ἐπὶ τῶν χειρῶν δσας τυχὲν γυναικας ἥθελον συγνατήσῃ κατὰ τὸν δρόμον αὐτῶν⁽¹⁾.

'Ἐν ἀλλῃ τινὶ, εἰς τιμὴν τοῦ Πανός, ἐπίσης ἐν Ρώμῃ τελουμένη μυστικὴ λατρεία, αἱ γυναικες ἔτυπτον διὰ κλάδων ἐκ μύρτου.

'Ἐν δ' ἑτέρᾳ δμοίως ἐν Ρώμῃ τελουμένῃ ἑορτῇ κατὰ τὰς καπροτίνας λεγομένας νόνας (7 Ιουλίου), αἱ γυναικες πρῶτον μὲν ὅριζον, εἰτα δ' ἔτυπτον ἀλλήλας διὰ κλάδων ἐξ ἀγριας συκῆς.

'Ἐν δ' ἑορτῇ τινὶ τῆς Δῆμητρος (περὶ τῆς οὐδεμίας διεσώθη ἡμῖν λεπτομερεστέρα εἰδῆσις), οἱ μετέχοντες αὐτῆς ἔτυπτον ἀλλήλους διὰ κληματίνων ράβδων.

Καὶ ἐν τοῖς μέχρι μὲν τοῦδε ἀναγραφεῖσιν ἀνωτέρῳ ἔθιμοις, τοῖς οὕτω στενῶς συγγενεύουσι πρὸς τὸ τῶν Λουπέρκων ἔθιμον. Δύναται πως νὰ πιθανολογηθῇ ἡ ἔκδοχὴ τῆς μεταδόσεως, τ. ἐ. ἡ ἰδέα ἡνὶ ἐπεκύρωσεν ἡ ἀπάντησις ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τῶν πλειστῶν ἔθιμοι κριτῶν εἰς τὸ ἑρώτημα: διατί οἱ Λούπερκοι ἔτυπτον τὰς γυναικας δι' ἴμάτων καὶ δὴ ἴμάτων ἐκ δέρματος αἴγος καὶ δὲν ἤρκοῦντο εἰς ἀπλῆν ἀφῆν τῆς γειρὸς κτλ. ;

Τοῦτο ἐσχέπει (εἰναὶ ἡ ἐπικρατεστέρα τῶν ἔθιμοι κριτῶν ἀπάντησις) τὴν μετάδοσιν εἰς τὰς μαστίζομένας γυναικας τῆς γονιμότητος τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν τῇ αἴγῃ ἐκ τοῦ δέρματος τῆς δοπιάς ἦσαν κατεσκευ-

(1) Τὸ ἔθος τοῦτο δπερ εἶχε τύπον ἑορτῆς παρὰ τοῖς Λουπέρκοις μόλις κατηργήθη ἐπὶ τοῦ Πάπα Γελασίου, λήγοντος τοῦ 5ου μ.Χ. αἰώνος καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παρὰ τῇ Ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ λεγομένης Purification de la Sainte Vierge (ἐξαγνισμὸς τῆς Θεοτόκου), πρὸς τὴν ἀντιστοιχεῖ κατὰ τὴν χρονολογίαν ἡ παρ' ἡμῖν τῆς Γραμματῆς (2 Φεβρουαρίου).

ασμένοι οἱ ἴμάντες δι' ὧν ἐκεῖναι ἐμαστιγοῦντο, δπερ ἐὰν ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν παρεμφερῶν πρὸς τὸ τῶν Λουπέρκων ἔθιμων, συνάγομεν τὸ γενικὸν θεώρημα ἐπὶ ἐν αὐτοῖς διὰ τοῦ δαρμοῦ ἡ μαστίσμοις ἐπεδίώκετο ἡ μετάδοσις τοῖς δερομένοις ἡ μαστίζομένοις τῆς γονιμότητος τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν ταύτῃ ἡ ἔκεινη τῇ ὅλῃ ἐξ ἡς τὰ μαστίγια ἡ ἐν γένει τὰ τοῦ δαρμοῦ ὄργανα ἦσαν κατεσκευασμένα.

Δὲν πρέπει ἐν τούτοις νὰ συγχέηται (πάντοτε κατὰ τὸ Reinach) δ ὡς ἀνω διατυπούμενος σκοπὸς πρὸς τὸν σκοπὸν δοτικούς ἐνυπῆρχεν ἐν ἀλλοις ἔθιμοις, προδήλως διαφόρου πνεύματος τοῖς ἐφεξῆς:

'Ἐν Ιωνίᾳ λ.χ. εἰς ἐποχὴν ἀρχαιοτάτην, δσάκις ἐπήρχετο λιμὸς ἡ λοιμός, συνελαμβάνετο ἀνθρωπὸς τις, καὶ ἀφοῦ ὑπεβαλλετο εἰς παντελῆ ἀστίτιαν μέχρις οὐ λιμῷ ἀπεκτείνετο κατὰ τὸ λεγόμενον, εἰτα ὀδηγεῖτο εἰς καθιερωμένον ἐπὶ τούτῳ μέρος δπου, πληρουμένης βίᾳ καὶ διὰ μιᾶς τῆς γαστρὸς αὐτοῦ σύκων, τυροῦ καὶ ἀρτου κριθίνου, ἐρρίπτετο κατὰ γῆς καὶ ἐτύπτετο ἀνηλεῶς διὰ ράβδου ἐκ σχίνου, διὰ κλώνου συκῆς ἡ ἀλλων δένδρων.

'Ἐν Χαιρωνείᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πλουτάρχου, ἐμαστίγουν ἐνα τῶν δούλων διὰ κλάδων ἐξ ἀγνοοῦ (τοῦ ἄλλως λεγομένου λυγοῦ) καὶ ἐδίκων αὐτὸν ἐπιφωνοῦντες: «ἔξιθι ἐ λιμός! εἰσίτω ἡ δαψίλεια καὶ ἡ νιγιεία!».

Τὰ ἔθιμα ταῦτα ὡς καὶ ἑτερά τινα, παραπλήσια τούτοις παρασιωπώμενα ἐνταῦθα, ἀναμιμνήσκοντα τὴν γνωστὴν παρ' Ιουδαίοις τελετὴν τοῦ ἀποδιοπομπαίου τράγου, καὶ ἀρχικῶς ἀγροτικῆς ὅντα προσελεύσεως, ἀπέβλεπον προφανῶς εἰς τὴν δὲ μὲν διὰ τῆς τύφεως καὶ τοῦ μαστίσμου, δὲ δὲ διὰ τῆς λιθοβολήσεως, πυρπολήσεως ἡ ἀλλοι τινὸς ἀποδιοπεμπτικοῦ τρέπου ἀποδοῦλην καὶ ἀπομάκρυντιν τῶν πονηρῶν πνευμάτων, εἴτε ἐφ' δσον ταῦτα ἦσαν ἐπιθλαβῆ εἰς τὴν τῆς γῆς γονιμότητα, εἴτε ἐφ' δσον ταῦτα παρουσιάζοντο ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀμαρτιῶν, τῆς γῆτικῆς διαφθορᾶς κτλ.

Εἰς τὴν κλάσιν ταῦτην ὑπακτέα κατὰ τὴν πιθανότεραν γνώμην καὶ τὰ ἔξις. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Mannhardt ἀναφέρεμενα καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἐκπαλαι μέχρις ἐσχάτων διατηρηθέντα ἔθιμα, καθ' ἀ:

α) Κατὰ τὰς μέχρι σύμμερον ἐν ἔθει ὑπαρχούσας ἑορτὰς τῆς Ιησοῦ Μαΐου, πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐν ἀρχαιοτέρᾳ ἐποχῇ δ Βασιλεὺς τοῦ Μαΐου καὶ οἱ ἀλλοι οἱ συνοδεύοντες τοῦτον μετημφιεσμένοι, ἀντιπρόσωποι τοῦ θερισμοῦ, ἔθιδον ἀλλήλοις καὶ ἐδέχοντο πληγὰς καὶ μαστίσμούς.

β) Ἀλλαχοῦ, κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν Απόκρεων, τὴν Ιην Μαΐου ἡ καὶ τὰ Χριστούγεννα, ἀνδρες καὶ γυναικες ἔτυπτον ἀλλήλους ἡ καὶ τοὺς ὑπηρέτας αὐτῶν καὶ δσους τυχὸν συνήντων καθ' ὅδὸν διὰ κλώνων δένδρων κομώντων φύλλοις, διὰ θεσμίδων ἐκ κλάδων ἡ καὶ δὲν ἴμάντων ποικιλοχρώμων (κυρίως αἱ εἰς ὥραν γάμου οὔσαι νεάνιδες ἔτυπτον οὕτω ὑπὸ τῶν νέων ἐπὶ τῶν χειρῶν ἡ μόνον ἐπὶ τῶν δακτύλων, ἐπὶ τῶν ποδῶν ἡ ἐπὶ τῆς ράχεως).

γ) Ἀλλαχοῦ πάλιν ἐτύπτοντο καθ' ὅμοιον τρόπουν τὰ οἰκιακὰ ζῆται η τὰ καρποφόρα δένδρα (!).

δ) Οὐχ' ὅλως ἀσχετον πρὸς τ' ἀνωτέρω ἀναγραφέντα ἔθιμα, δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ τὸ ἐπόμενον διπερ ἀναφέρει δι Charvet ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσῃ ἴστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βιέννης, καίτοι ἐν τούτῳ, ἐπὶ τῷ ἡπιώτερον μεταγενεστέρως μετατραπέντι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐλλείπουσιν αἱ τύψεις οἱ δαρμοὶ καὶ αἱ μαστιγώσεις. Τὸ ἔθιμόν τουτοῦ ητο ὡς τις ἕօρτη ἥτις ἐτελεῖτο ἐν Βιέννη κατὰ πᾶν ἔτος τῇ πρώτῃ Μαΐου καὶ ἥτις ἐκαλεῖτο «Ἐ ο τὴ η τῶν Μαΐου σμένενον»: Κατ' αὐτὴν δι Αρχιεπίσκοπος καὶ ἀπαν τὸ πρεσβυτέριον ὡς καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν ναῶν Αγ. Πέτρου καὶ Αγ. Ἀνδρέου μετὰ τοῦ ὑπὸ αὐτοὺς αὐλήρου ὑπεδίκνυσον ἔκαστοι ἀνὰ ἔνα υποψήφιον ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Βιέννης, ἐξ ὧν οὕτω ἀπετελεῖτο ὁμάς ἀνθρώπων οἱ δόποις ὥφειλον νὰ μαυρίσωσι τὰ ἔδια ἔσυτῶν σώματα καὶ νὰ τρέχωσιν ἀπὸ πρωΐας (τὴν 1ην Μαΐου) μέχρι τῆς ὥρας τοῦ δείπνου ἀνὰ τὰς δόδους τῆς πόλεως.

Σημ.—Τὸ ἔθιμον τοῦτο, ἀναγρόμενον εἰς ἐποχὴν ἀρχαιοτάτην, ἐνείχε μὲν ποτὲ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ τὴν τοῦ μαστισμοῦ διατυπώσιν, ἀλλὰ σὺν τῷ χρόνῳ ἀπέβαλε ταύτην καὶ διεσύθη μόνον ὡς έθισ μεταμφιέσεως.

* *

Ἄλλα καιρὸς ἥδη ἵνα ἔλθωμεν μετὰ τοῦ σοφοῦ Reinach εἰς βαθύτεραν τινὰ ἀνάκρισιν τῶν προαναγραφέντων ἔθιμων ἐν τῷ συνδλῷ αὐτῶν καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς ἀλληλα καὶ ἰδωμεν τις δικύριος καὶ οὐσιώδης σκοπὸς τῆς ἐν αὐτοῖς τηρουμένης διατυπώσεως τοῦ μαστισμοῦ κττ.

Καὶ διεῖδε μὲν δι πολὺς Mannhardt ἐν πᾶσι τοῖς ἔθιμοις τούτοις, εἰς τὴν ἀνεύρεσιν καὶ περισυλλογὴν τῶν δόποιων σπουδαιότατα αὐτὸς εἰργάσθη, ἔνα καὶ μένον ἀπλῶς σκοπὸν τὴν διὰ τῆς μαστιγώσεως, τύψεως κττ. ἀποπομπὴν ἐκ τοῦ μαστιγουμένου, τυπομένου κτλ. τῶν πονηρῶν πνευμάτων, τοῦ κακοῦ δαλμονος, τῆς ἀγωγαίας καὶ στειρόσεως, ἢ σίουδήποτε ἀλλού κακοῦ ἐν αὐτῷ ἔνδημοιοντος, παρέδραμε δὲ τὴν ἔξηγησιν τοῦ λόγου δι' ὃν τὰ ὅργανα τῆς μαστιξεως ἥσαν κατεσκευασμένα ἐκ τῆς ψλῆς μὲν ταύτης ἐν τινὶ παριστάσει, ἐξ ἀλλης δ' ἐν ἀλλῃ, τοῦ λόγου τ.ε. δι' ὃν οἱ μὲν Λούπερχοι ἔτυπτον δι' ίμαντων ἐκ δέρματος αλγὸς καὶ τράγου, οἱ Σπαρτιάται δὲ διὰ ράδων καὶ λύγου, οἱ Ἰωνες, οἱ Χαιρωνεῖς καὶ ἀλλοι διὰ κλάδων δένδρων, καὶ ἀλλοι δι' ἀλλων.

(1) Ἐν τισ παραπλησίοις τοῖς ἀνωτέρω ἔθιμοις, οἱ γραφες τούτων περιέτρεχον πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν (διπερ ἥτις τὸ τύπτειν τὰ συναντώμενα ἔμψυχα ἢ ἄψυχα, λογικά ἢ ἀλογα ὅντα) ἀνὰ τὰς δόδους τῶν πόλεων ἥ ἀνὰ τοὺς ἀγρούς, ὡς ποτε οἱ Λούπερχοι ἐν Ρώμῃ ὑπὸ διαφόρους πολλάκις ἀμφιέσεις αἰτιες ἐν ὑστέροις χρόνοις παρελήφθησαν εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Μέσου αἰώνος ὑπὸ τῶν κωμφδῶν ἥ τῶν λεγομένων βωμοιλόχων (καραγκιόζηδων) μετατρεψάντων καὶ αὐτὸς τὸ μαστίγιον εἰς τὸ γνωστὸν κωδωνόκροτον ἥ σκηπτρον διπερ ἔκρατουν ὡς ἔμβλημα τοῦ ὑπουργάματος αὐτῶν, τύπτοντες δὲ ἐπεφώνουν οἱ τῶν ἀνωτέρω μνησθέντων ἔθιμων ἥρωες: «μακράν πᾶν νόσημα, ἥ υγεία εἰς τὰ μέλη, ἔξω τὸ κακόν», καὶ τὰ τοιαῦτα.

'Αλλ' ἐν τῇ ἔξηγησει τοῦ λόγου τούτου δὲν ἐνεδάθην μὲν οὐδὲ αὐτὸς δι Frazer, διὰ λίαν ἀλλως ἐπισταμένων μελετῶν συμπληρώσας τὸ ἔργον τοῦ Mannhardt καὶ πλεισθ' θσα παραδείγματα ἔθιμων ἔξι 'Αφρικῆς, 'Ασίας, 'Αμερικῆς καὶ Αὐστραλίας ἐπιπροσθεῖς εἰς τὴν ἑκατόντα συλλογήν.

Τὴν ἔξηγησιν ταύτην πρῶτος ἔδωκεν διάσημος Thomsen σημειώσας ὅτι οἱ μὲν νεαροὶ Σπαρτιάται, ἐπὶ παραδείγματι, ἐμαστίζοντο διὰ ράδων ἐκ λυγοῦ (λυγαράξ), διότι ἡ τελετὴ καθ' ἥδη ἐγίνετο ἡ μάστιξ ἥτο καθιερωμένη εἰς 'Αρτεμιν τὴν 'Ορθίαν τὴν καὶ λυγο—δέσμον μετανιώνην. Οἱ Λούπερχοι τύπτοντες τὰς Ρωμαίας γυναικας δι' ιμάντων ἐκ δέρματος αἰγάδος ἥ τράγου ὑπεμίμηνσαν διὰ τῆς ὑλῆς τοῦ δι' οὐ ἔτυπτον δργάνου τὴν ἐτέραν (ἥτις ἦν ἀλλως τε καὶ ἐπικρατεστέρα) τῶν ἰδιοτήτων τῆς θεᾶς εἰς ἥδη ιεράτευον καὶ εἰς τιμὴν τῆς δόπιας τὴν τελετὴν αὐτὴν τῆς μαστίξεως ἐτέλουν: ἡ δὲ θεᾶ αὐτῇ ἥδη ή Lupercal (lupus-hircus), λυκανῆς ἀμα καὶ αἱ γδεις μετέχουσα.—Οὕτω δέ, κατ' ἀναλογίαν ἔξηγητέαι καὶ αἱ ἄλλαι ψλαι ἐξ ὧν τὰ ὅργανα τῆς μαστιγώσεως ἥ τῆς ἀπλῆς τύψεως συνέκειντο ἐν τοῖς διαφόροις ἔθιμοις.

'Αλλ' ἔτι βαθύτερον αὐτὸς οὗτος δ Thomsen ἀνερευνῶν τὴν αἰτίαν τῆς ψλῆς καταλήγει εἰς τὸ πόρισμα ὅτι, π.λ. τῆς διὰ ταύτης δηλώσεως τῶν ιδιοτήτων τοῦ θεοῦ ἥ τῆς θεᾶς εἰς τιμὴν τοῦ ὄποιου ἥ τῆς δόπιας ἥ τῆς φυσικῆς ἐποχῆς (ἀροίξεως θερισμοῦ κττ.) καθ' ἥδη ἐτέλοντο οἱ μαστισμοὶ κττ., ἐνυπῆργεν ἐν τῇ ψλῃ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς μεταδόσεως τοῖς μαστιζομένοις τῆς ζωτικότητος, γονιμότητος ἥ τῶν ἄλλων ιδιοτήτων τῶν δένδρων ἐκ τῶν κλάδων τῶν ὄποιων ἥ τῶν ζώων ἐκ τῶν δέρματος τῶν ὄποιων τὰ τοῦ μαστισμοῦ ὅργατα ἥσαρ κατεσκενασμένα.

* *

Καὶ ἐν τοῖς ὑπὸ κρίσιν ἔθιμοις, ἀλλαις λέξεις, πρέπει νὰ διέδωμεν, κατὰ τὸν Thomsen, τὸν βαθύτερον σκοπὸν τῆς κοινωνίας ἥ μεταδόσεως ἥς ἥ ἔννοια, ἀπὸ ἀρχαιοτάτων ἥδη χρόνων, ἀλλως μὲν παρ' ἀλλῃ, ἀλλὰ παρὰ πάσαις σχεδὸν ταῖς φυλαῖς τῆς γῆς διετυπώθη.

* *

Καὶ ἐπειδὴ δι λόγος συνέπεσε περὶ τῆς παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς τῆς γῆς ἀνέκαθεν διασωθεῖσης ὑπὸ διαφόρους τύπους ἰδέας τῆς μεταδόσεως ἥ κοινωνίας, δὲν θὰ ἥτο ψλαι ἀσχετος ἥ παράθεσις ἐνταῦθα παραδείγματων τιγῶν ταύτης, οἷα δὴ καὶ παραδέτομεν:

Ανον) τὸ πανάρχαιον ἔθισ τῆς θεοῦ εἰς οφαγίας ἥτοις ἡ τάσις τῶν λατρευόντων τοῦτο ἥ ἔκεινο ἐκ τοῦ ζωτικοῦ ἥ ἐκ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου εἰς τὸ νὰ τρώγωσιν ἐκ τούτων κατὰ προτίμησιν, διπερ οὕτω γίνωνται κοινωνοὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐνύπαρχουσῶν ἔξαιρετικῶν καὶ οἵονει θείοτητων.

Βον) Τὴν παρ' ἀλλαις πάλιν λαοῖς πρόληψιν καθ' ἥδη ἔναν τις ἥδειλον νὰ μεταλάθῃ τῆς ζωτικότητος ἥ γο-

νιμδητος κττ. δένδρου τινός, ώφειλε νά διέλθη διά τού κοιλώματος τού δένδρου τούτου, ή νά παραμείνη ἐφ' ώρισμένον τι χρονικὸν διάστημα ἐντός τού κοιλώματος αὐτοῦ, ἐκ τύχης ἀνευγμένου ή καὶ ἐπί τούτῳ κατασκευαζομένου ἐπί τού κορμοῦ τού δένδρου.

Γον) Τὴν παρὰ τισιν ἀρχαῖς φυλαῖς συνήθειαν τοῦ νά ἐνδύωνται μὲ δέρματα λύκων ή κυνῶν ή ἄλλων ζώων κατὰ τὸ μᾶλλον ή ἡττὸν ἀγρίων οὐχὶ τέσσον δι' ἔλλειψιν ή ἀγνοιαν τρόπου ἀλλῆς πειθοῦλης ὅσον διὰ τὴν πεποίθησιν ὁφ' ής οὕτοις ἐνεφοροῦντο διτι τοιουτορόπως μετελάμβανον ἐκ τῆς δυνάμεως ή τῶν ἄλλων ἰδιοτήτων τῶν ζώων αὐτῶν διὰ τῶν δερμάτων τῶν ὅποιων περιεβάλλοντο.

καὶ Δον) (τελευταῖον): τὸ παράδειγμα τῶν ἐν 'Ηπείρῳ Σελλῶν, τῶν παρ' Οὐμήρῳ μνημονευομένων, οἵτινες κατεκλίνοντο κατὰ γῆς καὶ οὐδέποτε ἐνίποτο τοὺς πόδας, ἔξ οὐ καὶ χαμαὶ εἰναὶ καὶ ἀνιπτό πόδες ἀποκαλοῦνται.— Οὗτοι πιθανώτατα ἐπίστευον διτι, οὕτω διαιτώμενοι ἔκοινώνουν τῆς ζωτικότητος ή τῆς γονιμότητος αὐτῆς ταύτης τῆς γῆς ἐφ' ής κατεκλίνοντο ή ἐφ' ής γυμνόποδες καὶ δὴ ἀνιπτόποδες ἐβάδιζον.

* *

"Ινα δὲ τέλος κατακλείσωμεν τὴν παροῦσαν συμβολήν, τὴν ἐκ τοῦ Reinach εἰλημμένην, διὰ τοῦ πορίσματος τοῦ Thomsen, κρίνοντος τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς συμβολῆς ταύτης δ.ε. τὸ παρὰ Σπαρτιάταις ἔθος τῆς μαστιγώσεως,— καὶ ἐν τῇ παρὰ Σπαρτιάταις ἀρα ἐθιμοτυπίᾳ τῆς μαστιγώσεως (λέγει δ Thomsen) οὔτε δοκιμαστικὸν οὔτε σκληραγγικὸν ἀπλῶς σκοπὸν πρέπει νά διέδωμεν, ἀλλ' οὐδὲ ὡς ἀντικατάστασιν (ώς ἄλλοι ἐδέχθησαν) τῆς ἀρχαῖας ἀνθρωποθυσίας νά ἐκλάδωμεν τὴν ἐθιμοτυπίαν ταύτην, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς τι μαστιγώσεων εἰς παλαιοτάτην ἐποχὴν δι' οὐ μετεδίδετο τοῖς μαστιζομένοις ή ζωτικότης ή γονιμότης ή ἀλλητικῆς ταύτης καθιερώμενος.

ΤΕΛΟΣ

ΕΠΙΠΡΟΣΩΠΗΚΗ

Τὸ ζθιμὸν τῆς μαστιγώσεως ἐν Σουδάν.

Δὲν θὰ ἥτο δλῶς ἀσκοπὸν εἰς τὴν περὶ μαστιγώσεως προταχθεῖσαν πραγματείαν γά ἐπισυνάψωμεν καὶ βραχέα τινὰ περέργα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐκ τῆς Σουδανικῆς παρειλημμένα χώρας, ἐνθα νῦν ὁ πραγματεύμενος βιβ:

Καὶ ἐν Σουδάν (ώς πολλαχοῦ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς 'Αφρικῆς) ὑπάρχει ἐν ἔθει ή μαστιγώσεις, ήτις παρὰ τοῖς Σουδανοῖς ἔχει προσλά�η χαρακτῆρα μᾶλλον διασκεδαστικῆς τινος διαχύσεως, καίτοι δὲν φαίνεται παντελῶς ἀποβαλοῦσα καὶ τὸν βαθύτερον σκοπὸν τῆς σκληραγγικῆς δοκιμασίας.

Ἡ σκληρὰ μὲν καθ' ἐαυτήν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Σουδανοὺς τερπνὴ διάχυσις αὕτη, συναπτομένη σχεδὸν

εἰς πᾶσαν ἐπίσημον θρησκευτικὴν πανήγυριν αὐτῶν, τελεῖται περίπου ὡς ἔπειται.

Σχηματίζεται κύκλος συναναστροφῆς ἐνίων (κατὰ τὸ μᾶλλον η ἡττὸν πολυαρίθμων) νέων, ἐν οἷς ἐπικρατοῦσιν οἱ μᾶλλον ἐπὶ ρύμῃ καὶ εὐρωστίᾳ σώματος διακρινόμενοι. Εἰς δὲ τὸν κύκλον τοῦτον παρακάθηται καὶ νεάνιδες ἐν ὕρχῳ ὑπάρχουσαι γάμου καὶ διαθέσιμαι οὕτως εἰπεῖν οὖσαι πρὸς τοῦτον. Ἐκάστη τῶν νεανίδων τούτων συμπίπτει, κατὰ τὸ πλεῖστον νά ἔχῃ ἐν τῷ κύκλῳ πλείους τοῦ ἐνδεικνυόμενος ἡ μνηστήρας, οἵτινες ἐν χορῷ, δι' ὀχημάτων η δι' ἄλλων ἐπιφωνήσεων ἐπικαλοῦνται ἔκαστοι ἐφ' ἐαυτοὺς τὴν ἐκ μέρους τῆς νεανίδος ἐκφρασιν ἰδιαιτέρας συμπαθείας η προτιμήσεως. 'Αλλ' η νεάνις τηρεῖ πρὸς πάντας ὑφος θλως ὑπερήφανον καὶ οἴονται ἀποκρουστικόν, ἔως οὐ αὐτοὶ πρὸς ἐαυτοὺς οἱ ἀντερασταὶ προκαλοῦσιν ἀλλήλους καὶ ἐπὶ τέλους καταλήγουσιν εἰς εἰδός τι συναγωνίσματος. Τοῦτο δ' ἐστὶν ἵνα ἔκαστος αὐτῶν ὑποθληθῇ εἰς μαστίγωσιν καὶ διτις ἔξ αὐτῶν αντίσχῃ εἰς πλείους μαστισμούς, αὐτὸς νά ἦναι ἐκεῖνος δι' καθ' ὑποχρέωσιν θέλει προτιμήσῃ καὶ παραδεχθῇ ὡς σύζυγον η διεκδικηθεῖσα νεάνις.

Τοῦτο ἐννοεῖται ἔξακολουθεῖ μεταξὺ πάντων τῶν ἐν τῷ αὐτῷ κύκλῳ εὑρίσκομένων ἀντεραστῶν καὶ περὶ πασῶν τῶν διεκδικουμένων γυναικῶν.

Θαυμαστὴ δητῶν η παρατηρηθεῖσα πολλάκις ἐν τῷ εἶδει τοῦτο τοῦ ἐκ φιλοτιμίας οὕτως εἰπεῖν συναγωνίσματος τοῦτον τῆς μαστιγώσεως ὅργανον τῆς ἐν αὐτῷ μαστιγώσεως χρησιμοποιεῖται μαστίγιον φέρον οὐράν μαχαράν ἐκ δέρματος ἴπποποτάμου, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅδυνγροταν.

'Ο κατώτερος δρός τῶν μαστισμῶν ἐν τῷ διαγωνισματικού τούτῳ είναι 40 παράξενος, διὰ δὲ ἀνώτερος ἔξικνεται μέχρι τῶν 80 η καὶ τῶν ἔκαστων, μέχρι δηλ. σημείου εἰς διάματι πλέον τὸ τοῦ μαστιζομένου σῶμα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον (πλήγη σπανίων ἔξαιρέσεων) περιφρέεται.

Ἐις ἔκεινον δ' διτις ποτὲ ὑπερβῆ καὶ τὸν ἀριθμὸν 100 μαστιγούμενος, ἀπονέμεται διακριτικὸς τίτλος καὶ εἰς τὰς δημοσίους συναθροίσεις ἐπιφανεῖται οὕτως μὲ τὰ ἰδιαίτερα τοῦ τίτλου τούτου ἐμβλήματα.

'Ως μαστικται συγήμως εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας ἐκλέγονται οἱ σκληρότεροι καὶ οἱ ἐκ δοκιμασίας ἀπαθέστεροι. Έπως μὴ παθαίνωνται συγκινούμενοι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν. 'Αλλοτε πάλιν ἀφίενται (σπανίωτερον τούτῳ) νά ἐπιτελέσωσι τὸ ἔργον τοῦτο πρὸς ἀλλήλους αὐτοὶ οἱ ἰδιοί ἀντερασταῖ.

Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα: 'Ο ἀναδειχθησόμενος ἐν τέλει νικητής, οὗτος κηρύσσεται ἐλεύθερος ἔπως ἀδιστάκτιως πλέον (καὶ δὴ ἐναβρύνμενος ἐπὶ τὴν νίκην) ριψόφηγος τὰς ἀγκάλας τῆς διὰ τοιούτου τρόπου διεκδικηθεῖσης νεάνιδος. Ετε πολλάκις καὶ ἀρχονταὶ ἀμέσως αἱ ἐπὶ τῷ γάμῳ αὐτῶν προκαταρκτικαὶ διασκεδάσεις.

ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΓΚΑΣ

Αρχιμανδρίτης